



GALERIE ART PRAHA

21.9. - 11.10.2023

MAŘÁKOVCI

František Kaván a další





GALERIE **ART** PRAHA

MAŘÁKOVCI

František Kaván a další

21. 9. - 11. 10. 2023

Galerie ART Praha
Staroměstské nám. 20, Praha 1



FENOMÉN MAŘÁKOVY ŠKOLY jako jedinečné enklávy výtvarné tvořivosti na sklonku 19. století si vydobyl již pevně místo na kulturní mapě a soudím, že nabývá i postupně vážnosti ve skeptičtějších řadách uměnovědců. Přesto je třeba ještě důrazněji pátrat v archivech, dohledávat a dokumentovat neznámá díla, aby o to více vynikl fakt, že stupeň modernosti tehdejších Mařákových frekventantů dosáhl zjevného maxima vůči zahraničním trendům a nejnovějším směrům.

Profesor Julius Mařák byl v rámci reorganizace pražské Akademie roku 1887 povolán z Vídně, kde tehdy již přes čtvrtstoletí působil i žil se svou rodinou, k úkolu, jímž cílil původce i protektor této snahy architekt Josef Hlávka, poslanec říšského parlamentu, mecenáš a sběratel, k posílení úrovně vzdělání na tomto ústavu. Nově zřízená krajinářská speciálka měla přimět výtvarný dorost k pohledu na nové obzory výtvarných snah, jejichž ohlas přicházel zejména z Francie, ale porůznu i z Německa a rovněž z podnětů kultury východní. Uměnověda 20. století vyzdvihovala zpravidla vynikající jedince jako reprezentanty tendencí či přímo výtvarných doktrín. Tak se stalo, že v obecném povědomí žijí velikáni, v povědomí odborné veřejnosti dalších pár jmen a desítky či stovky graduovaných akademických malířů či sochařů zapadlo v souvrstvích, z nichž je možné a zároveň pracné je znovuobjevovat. Přitom nejednou vyplynou souvislosti pozoruhodné, pádné i zábavné.

Mařákovci, jimž po zásluze vévodí mohutný i oslnivý zjev Antonína Slavíčka, se dočkali větší rehabilitace jako celku na reprezentativní výstavě v Jízdárně Pražského hradu roku 1999, kdy tam Národní galerie uspořádala výstavu Julius Mařák a jeho žáci. Následně se uskutečnilo více výstav péčí soukromých galerií, které kladly důraz na co největší výčet jmen a prezentaci málo dostupných či přímo nedostupných děl. Znovu tak vešla ve větší známost jména prvních Mařákovců, jakými byli třeba František Pečinka, Raimund Wolf, Jan Brousil či Josef Bašek. Prvotní heuristická práce se následně i s mocným rozvojem internetu rozvíjí dále, takže bylo možno třeba nedávno prvně spatřit po víc jak století malby Charalambiho Iljeva dochované v bulharské Sofii. Je příznačné, že malby i kresby Mařákovců se v prvních letech fungujícího akademického ateliéru podobají a nesou vliv profesorův. Kresby tužkou či uhlem, častěji i perem, vynikají precizním provedením, kompoziční rozmysleností, důrazem na detail a celkovou propracovaností až na úroveň obrazu.

Mařák vedl své svěřence k veliké svědomitosti a v prvním ročníku je vůbec nepustil ke skřínce s barvami. Teprve ve druhém ročníku směli při oblíbených jarních pleněrech otevřít málkastny a zkusit na malých lepenkách olejovými barvami studie terénu, stromů, travin, mraků a dalších komponentů obrazu. Mařák korigoval několikrát týdně tyto výkony a později přenechal tuto práci Slavíčkovi. Soustředěné napřímění k vystižení pravdivého rázu přírody coby hlavního zřídla svobodného uměleckého přesvědčení a růstu stmelilo Mařákovy žáky ve vskutku jednotný šik, jímž udivovali na pražských výstavách. Tehdejší obrazy Kavánovy, Holubovy, Dvořákovy, ale i rané Slavíčkovy či Panuškovy, se vyznačují stejnou realistickou přesvědčivostí a osobitým pelem, jenž mizí v pracích pozdějších. Mařák své žáky nejen učil, on je i vychovával, někdy dokonce živil a nejednou i zachraňoval z různých šlamastyk. Ve všech dostupných vzpomínkách přítomných aktérů oněch let shledáme optimistické tóny, radost a obdiv.

Přítomná výstava prezentuje průřez realistickou krajinomalbou Mařákovy školy zastoupené na prvním místě rozsáhlým souborem obrazů Františka Kavána. Jde především o krajiny z Českomoravské Vysočiny, kdy malíř tvořil plenéry v okolí Hlinska, u Vítanova, Svobodných Hamrů, Trhové Kamenice i ve vzdálenějších štacích. Brilantně v nich zaklel třeskutou zimu, hýřící podzimky, vzdušná léta i rašící jara. Kavána doplňuje vzácnou ukázkou Otakar Lebeda s jeho typickým námětem existujícím ve více variantách. Vynikající je dále soubor děl Josefa Ullmanna od jeho raného nokturna ještě mařákovského stříhu, přes náladové krajiny počátku století až po syté impresie zralého padesátníka. Oko fotografa nezapřou působivé krajiny Josefa Holuba. Přesvědčivě je zastoupen dále veselý kumpán Jaroslav Panuška, nezaměnitelně též Jan Honsa, neobvykle Alois Kalvoda, a naopak velmi typicky loveckým motivem nimrod Stanislav Lolek.

Výstava se ve vyvážené instalaci soustřeďuje zejména na výtvarně přesvědčivé a průkazně uznané výkony spíše těch známějších autorů, ale též s připomínkou méně známých. Nejsou pochopitelně zastoupeni všichni, ale to ani nebylo cílem výstavy. Přesto věřím, že zajímavé téma i krásné práce z dávno odvanutých dekád osloví veřejnost.


PhDr. Mgr. Michael Zachař

* U popisky každého obrazu v katalogu, naleznete QR kód, který odkazuje na dražbu daného díla, případně na další informace u neprodejných děl.


Pro více informací k výstavě a dražbě děl neváhejte navštívit naše webové stránky:
www.galerie-art-praha.cz





 **František Kaván**
Podzim na rybníce / kolem 1920
olej/karton, 48,5 x 65 cm



František Kaván 
Nálada z holé zimy / kolem 1920
olej/karton, 40 x 53 cm



Josef Holub
V lese / 1934
olej/plátno, 65 x 72,5 cm



Jaroslav Panuška
U vody / kolem 1920
olej/plátno, 65,5 x 80 cm





František Kaván

Studie smutné nálady - Kostel Borová / kolem 1920

olej/karton, 39 x 52 cm



František Kaván


Trhová Kamenice / 20. léta 20. století

olej/lepenka, 39 x 52,5 cm

František Kaván
Janovec na skalině / 1930
olej/lepenka, 49 x 65,5 cm






 **Bohuslav Dvořák**
Vesnická krajina / kolem 1920
olej/karton, 24 x 33 cm




František Kaván
Krajina z Podkrkonoší / po r. 1920
olej/karton, 30 x 40 cm





 **František Kaván**
Chrudimka zrána / 20. léta 20. století
olej/karton, 50,5 x 66 cm



Antonín Hudeček
U vody / kolem 1920
komb. tech./lepenka, 82,5 x 112,5 cm 



Ota Bubeníček
Samota se stromy / kolem 1930
olej/karton, 24,5 x 35 cm



Josef Ullmann
Vesnička Horoušany / 1912
olej/karton, 20,5 x 25 cm



Ota Bubeníček
Letní bouře / 1924
olej/plátno, 94 x 105,5 cm



Antonín Hudeček
Přiliv / kolem 1915
olej/plátno, 63,5 x 119,5 cm





František Kaván
Skaliska / kolem 1930
olej/karton, 18 x 24 cm



František Kaván
Políčka na Sibírii / 1907
olej/lepenka, 25 x 36,5 cm



Josef Ullmann
Chalupa v zimě / 1920
olej/karton, 32 x 37 cm



František Kaván
Zimní chalupy / kolem 1910
olej/lepenka, 24,5 x 36 cm



František Kaván
Dřevíkov - Na Sibérii / 1928
olej/karton, 39,5 x 49,5 cm






Josef Ullmann
Lávka v zimě / po r. 1910
olej/plátno, 73,5 x 88 cm




Josef Ullmann
Zimní podvečer v červácích / po r. 1905
olej/plátno, karton, 70 x 90 cm





 **Václav Březina**
Stromy u cesty / kolem 1905
olej/papír, karton, 40 x 30,5 cm



 **František Kaván**
Vysočina / kolem 1920
olej/karton, 49,5 x 39 cm



Jan Honsa
Topoly / kolem 1910
olej/karton, 48,5 x 48,5 cm





Josef Ullmann
Břízy u rybníka / kolem 1910
olej/karton, 32,5 x 43 cm



Josef Ullmann
Březový les / kolem 1910
olej/karton, 32,5 x 43 cm



Josef Ullmann
Cesta v obilí / 1910
olej/plátno, 83 x 101,5 cm






Josef Holub
Topoly u Mikovic / 1950
olej/karton, 71 x 56 cm




Josef Holub
Česká krajina / 1910
olej/plátno, 102,5 x 98,5 cm







 **Josef Ullmann**
Nocturno / 1894
olej/plátno, 38,5 x 58,5 cm



Stanislav Lolek 
Bažanti / 2.pol. 20.let 20. století
olej/karton, 50 x 60 cm



 **František Pečinka**
Letní oblak / 1903
olej/plátno, karton, 30 x 33,5 cm


 **Otakar Lebeda**
Sběračky zeleniny / kolem 1900
olej/dřevěná deska, 24,5 x 35 cm



Jaroslav Panuška
Dívka u jezera / kolem 1900
olej/plátno, 49 x 65 cm






 **František Kaván**
Zelená louka / kolem 1920
olej/dřevěná deska, 34,5 x 41 cm



 **František Kaván**
Vysoké Mýto / 1896
olej/karton, 16 x 11 cm



Alois Kalvoda 
Portrét dívky / 1908
kresba tužkou/papír, 26 x 20,5 cm



Žáci prof. Julia Mařáka:

Bárta Josef (1864 – 1919)

Bašek Josef (1868 – 1917)

Březina Václav (1862 – 1906)

Bubeníček Ota (1871 - 1962)

Csordák Ludvík (1864 – 1937)

Dvořák Bohuslav (1867 – 1951)

Engelmüller Ferdinand (1867 – 1924)

Fiala Oskar (1860 – 1918)

Fürst Jindřich (1873 – 1943)

Holub Josef (1870 – 1957)

Honsa Jan (1876 – 1937)

Iliev Charalambi (1873 - 1955)

Jaroš Petr (1859 - 1929)

Kalvoda Alois (1875 – 1934)

Kaván František (1866 – 1941)

Král Josef (1877 – 1914)

Lebeda Otakar (1877 – 1901)

Lolek Stanislav (1873 – 1936)

Langer Karel (1878 - 1947)

Minařík Jan Bedřich (1862 – 1937)

Nejedlý Karel (1873 – 1927)

Pečinka František (1869 – 1917)

Panuška Jaroslav (1872 – 1958)

Plaške Bedřich (1875 – 1952)

Slaviček Antonín (1870 – 1910)

Ullmann Josef (1870 – 1922)

GALERIE ART PRAHA

Katalog vydán u příležitosti výstavy:

MAŘÁKOVCI

21.9.2023 - 11.10.2023

v Galerii ART Praha

/ kurátor výstavy

PhDr. Mgr. Michael Zachař

/ fotografie a grafická úprava

Matyáš Hájek

GALERIE ART PRAHA

Aukční dům a galerie

Staroměstské nám. 20

110 00 Praha 1

tel.: 602 233 723

FB: Galerie ART Praha

IG: galerieartpraha

www.galerie-art-praha.cz



Emil Barbarini

Na venkově /
olej/plátno, 42 x 52,5 cm,
sign. LD E. Barbarini
vyvolávací cena: **140.000 Kč**



GALERIE **ART** PRAHA

**PODZIMNÍ
SÁLOVÁ AUKCE**

25.11.2023 od 16:00
Galerie kavárny Louvre

Předaukční výstava
10.11. - 25.11.2023
Staroměstské nám. 20
denně 10 - 18h

Bedřich Havránek

Stavení v horách / 60. léta 19. století
olej/dřevěná deska, 60 x 46,5 cm,
sign. LD FHavránek
vyvolávací cena: **120.000 Kč**

